WARIES MISDAADREEKS · Nº 135

SLUISWACHTER IN NIEUWEGEIN

De zaak van het skelet in de sluis

EEN KIES-JE-EIGEN-ROUTE-ONDERZOEK

Uitgeverij Waries

INHOUD

Hoe dit boek werkt 4

Werkblad 1 · Logboek 7

Vreeswijk, 13 november 1970 8

Wie is wie 10

Het decor 11

Het onderzoek · paragraaf 1 tot en met 43 12

Aan de lezer 70

Werkbladen 2 en 3 71

Antwoordformulier 75

Hints 78

Verzegeld 81

De oplossing 82

Wat er daarna gebeurde 88

Nawoord 88

Dit boek lees je niet van voor naar achter. Je begint bij paragraaf 1 en kiest daarna zelf welk spoor je volgt. Wie de zaak oplost, doet dat met stukken uit meer dan één spoor.

HOE DIT BOEK WERKT

Je bent rechercheur bij het Team Oude Zaken van de Eenheid Lekland. Op maandag 9 maart 2026 krijg je een zaak die vierenvijftig jaar heeft liggen wachten: een kist met botten in een dichtgestorte schacht van de Prinses Beatrixsluis. Je hebt tot vrijdag 13 maart, 12.00 uur. Dan zit je tegenover de officier van justitie.

PARAGRAFEN

Het onderzoek bestaat uit 43 genummerde paragrafen. Lees ze niet op volgorde. Je begint bij **paragraaf 1**. Aan het eind van elke paragraaf staan keuzes met een pijl en een nummer: daar ga je heen. Paragraaf 4 is het **Kruispunt**, je bureau. Vanaf daar kies je je volgende stap. Je mag zo vaak terugkeren als je wilt.

DE DRIE SPOREN

Er zijn drie grote sporen. Het **archief van het fort**, waar een stichting de papieren van de vroegere fortwachter bewaart. De **schippersverhalen van de Lek**, bij de mensen die in 1970 met hun schip langs de sluis voeren. En de **familie van de verdwenen sluiswachter**, die nog in de oude kern van Vreeswijk woont. Daarnaast kun je de sluis zelf bekijken, een oude collega bezoeken en het lab bellen.

DE KLOK

Je hebt **36 werkuren**. Boven elke paragraaf staat wat hij kost, bijvoorbeeld `+2 uur`. Een korte telefonische vervolgvraag of je bureau kost `+0 uur`. Tel die uren bij je eerste bezoek op in het logboek op de volgende pagina. Keer je later terug naar een paragraaf die je al hebt gelezen, dan kost dat niets meer. De klok gaat alleen vooruit. Ben je over de 36 uur heen, dan

WERKBLAD 1 - LOGBOEK

Noteer per bezochte paragraaf het nummer en de uren. Houd een lopend totaal bij. Een tweede bezoek kost niets.

PAR.	UREN	TOTAAL	PAR.	UREN	TOTAAL

SPOORWOORDEN

_____ _____ _____

_____ _____

VREESWIJK · VRIJDAG 13 NOVEMBER 1970 · 22.04 UUR

Op de middenmuur van de Prinses Beatrixsluis staat een kettingtakel van de aannemer, roerloos boven een vierkant gat met een stalen deksel. Mist kruipt van de Lek het kanaal op. Tussen de twee heftorens hangt het licht van het bedieningshuis als een lantaarn in een kelder.

Arend Steenvoorde schrijft zijn naam onder de laatste regel van het dienstjournaal en schuift het boek over de tafel. Hij is drieënveertig, sluiswachter sinds 1952, en hij schrijft alles op. Ook wat hem niet aangaat, zeggen de schippers.

'Overgedragen,' zegt hij.

'Overgenomen,' zegt de nachtman, en kijkt op de klok. Vier minuten over tien.

Arend trekt zijn regenjas aan, voelt in zijn zak naar de sleutelbos van de sluis en duwt de deur open. Buiten ruikt het naar diesel en natte klei. Hij zet zijn fiets van de standaard, knipt het lampje aan en rijdt de dijk op, naar het westen, naar de oude kern, naar huis.

Het is ruim twee kilometer: anderhalf tot het fort, dan nog een stuk tot de Dorpsstraat. Hij heeft hem duizend keer gereden.

Thuis komt hij nooit aan.

PRINSES BEATRIXSLUIS · DINSDAG 3 MAART 2026 · 10.40 UUR

De kernboor zingt. Een hoge, gelijkmatige toon, als een tandartsboor in een kathedraal. Sem, tweeëntwintig, het jongste lid van de ploeg van Lekpoort, staat met zijn handen op de knoppen en kijkt naar de dieptemeter. Twee meter tachtig. Twee negentig. Drie meter. Het beton van de middenmuur is oud en hard en gaat er als koude boter doorheen.

Op drie meter tien verandert de toon. Hij wordt doffer, dan bijna stil, dan schiet de boor een eind door alsof hij in het niets valt. Sem zet de machine uit. In de stilte hoor je de meeuwen weer.

'Hout,' zegt hij. Hij laat de boorkern zien: een cilinder grijs beton met aan de onderkant een schijf bruin, vezelig materiaal, nat, met een spoor groene verf.

Bakels komt erbij staan. Ze laten een camera aan een kabel in het boorgat zakken. Op het schermpje verschijnt een holte, een gebroken plank, iets wat wit is en rond.

Daarna gaat alles volgens het boekje. Het werk stil, de plek afgezet, de politie gebeld om acht minuten voor elf. Sem gaat op de rand van de middenmuur zitten en kijkt naar de heftorens, die er al staan sinds 1938 en die alles hebben gezien en niets hebben gezegd.

Vierenvijftig jaar heeft hij hier gelegen, denkt Sem, en elke dag voeren de schepen langs.

WIE IS WIE

Wat er bij de start van het onderzoek bekend is. De rest moet je zelf uitzoeken.

1970

Arend Steenvoorde
sluiswachter van de Prinses Beatrixsluis, 43 jaar, woonde in de Dorpsstraat; verdwenen op vrijdag 13 november 1970

Trijntje Steenvoorde-Blom
zijn vrouw, overleden in 2011

Wim en Ellie Steenvoorde
hun kinderen, toen 12 en 9 jaar

Dirk Blom
Trijntjes jongste broer, knecht in de binnenvaart

Bertus Kalkman
sluiswachter, had die nacht nachtdienst

Lambert Duifhuis
schipper-eigenaar van de Jacoba Elisabeth

Frans Ophorst
fortwachter van Fort Vreeswijk, overleden in 1999

Wagenvoort & Zn.
aannemer die in het najaar van 1970 de middenmuur herstelde

R. Hogeveen-Brink
buurvrouw bij de fortpoort

K. Hakvoort, M. Roodbeen
schippers die die nacht bij de sluis waren

2026

Marjolein Haverkort
teamleider Team Oude Zaken, Eenheid Lekland

Ruud Bakels
uitvoerder, Waterbouwcombinatie Lekpoort

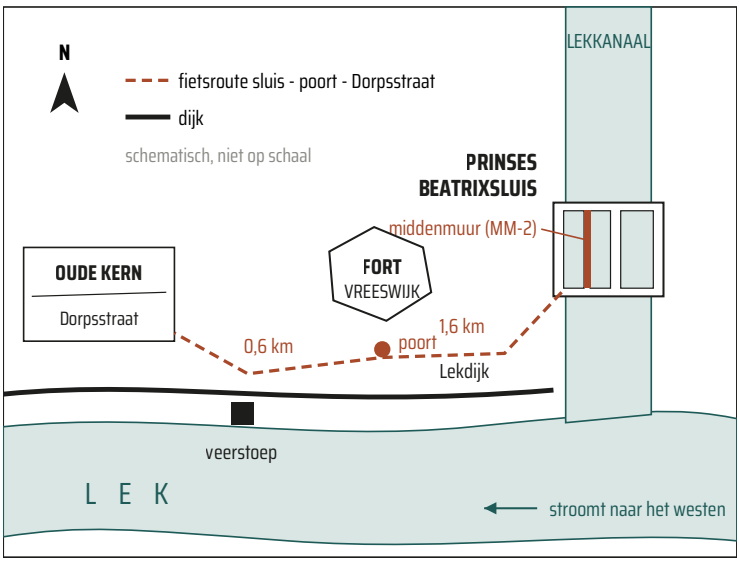
dr. Sanne Oudijk
Forensisch Lab Midden

Joke Mulderij
vrijwilliger, Stichting Fortarchief Lekzijde

Noor Steenvoorde
dochter van Wim, kleindochter van Arend

HET DECOR

Drie plekken liggen aan één dijk. In het oosten de **Prinses Beatrixsluis** in het Lekkanaal, met haar twee oude kolken en heftorens uit 1938 en sinds 2019 een derde kolk. In het midden **Fort Vreeswijk**, de oude schans met wallen en gracht, die ooit de sluizen moest verdedigen. In het westen de **oude kern van Vreeswijk** met de Dorpsstraat, en aan de rivier de veerstoep. Daarlangs stroomt de Lek.

Deze schets hangt ook aan de muur van je bureau. Hij is schematisch en niet op schaal.

1 BUREAU OUDE ZAKEN

+0 uur

PRINSES BEATRIXSLUIS, NIEUWEGEIN

MAANDAG 9 MAART 2026, 08.30 UUR

Marjolein Haverkort, je teamleider, legt een map op je bureau die naar oud papier ruikt en een tweede die naar laserprinter ruikt. ‘Allebei voor jou,’ zegt ze. ‘De dikke is van vorige week, de dunne van vierenvijftig jaar geleden.’

Ze vertelt het in vijf zinnen. Dinsdag boorde een ploeg van Waterbouwcombinatie Lekpoort in de middenmuur van de Prinses Beatrixsluis, de oude tweelingsluis uit 1938 met de twee heftorens. Op ruim drie meter diepte kwam de boor in hout. In een schacht die in november 1970 is volgestort, stond een kist. In de kist lag een man.

‘Iedereen in Vreeswijk zegt al: dat is de sluiswachter,’ zegt Haverkort. ‘Arend Steenvoorde, verdwenen op vrijdag de dertiende, november 1970. Fiets bij het veer, zaak gesloten als verdrinking. Ik wil op vrijdag de dertiende, deze week, om twaalf uur bij de officier zitten met een verhaal dat klopt. Wie, wanneer, hoe, waarom. En ik wil weten wie er toen heeft gelogen.’

Ze tikt op de dunne map. ‘Een deel van de mensen leeft nog. Ze zijn oud. Wees zuinig met hun tijd en met de jouwe. Je hebt zesendertig uur.’

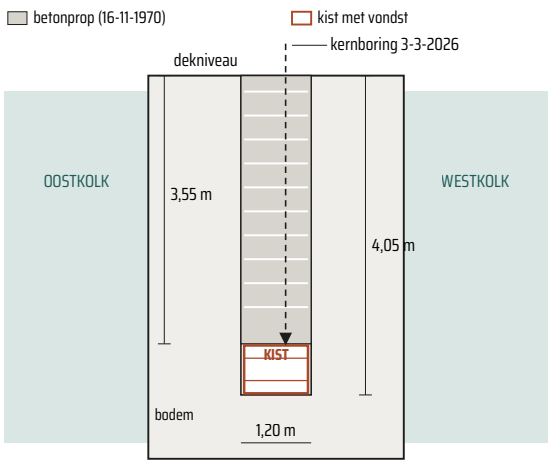
Je slaat de mappen open.

STUK · MELDING BIJZONDERE VONDST

WATERBOUWCOMBINATIE LEKPOORT

Datum / tijd	dinsdag 3 maart 2026, 10.40 uur
Locatie	Prinses Beatrixsluis, middenmuur tussen de twee oude kolken, oude schacht MM-2 (dichtgestort)
Werk	kernboring diameter 150 mm voor nieuwe kabelgoot
Waarneming	Op 3,55 m onder dekniveau boor door beton heen in hout. Daaronder holte. Camera-inspectie: houten kist, deels in beton, deksel gebroken, botten zichtbaar.
Maatregel	Werk stilgelegd, plek afgezet. Politie gebeld 10.52 uur.
Opmerking	In de bovenrand van de betonprop staat ingekrast: `W&Z 16-11-70`.
Opgesteld	R. Bakels, uitvoerder

STUK · DOORSNEDE MIDDENMUUR, SCHACHT MM-2 (TEKENING LEKPOORT)

De schacht is vierkant, 1,20 bij 1,20 m. Hij had vroeger een stalen deksel met een hangoog. De deksel is in 1970 door de aannemer verwijderd vlak voor het storten.